

Zahide Gariban Mezarı

– hotamisli · 05 Temmuz 2019

Giriş:

Hayati Sarı yüksek lisans için Kanada'ya gider. Toronto Üniversitesinde eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra uluslararası bir şirkette işe başlar. Şirkette tanıştığı Kanadalı bir bayanla evlenir ve böylece Kanada'ya yerleşir.

Yıllar sonra köyünü ziyarete gelir. Köydeki keyfi krallarda bile yoktur ama bu hal pek uzun sürmez. Bir manzara karşısında perişan olur...

NOT: Zahide adındaki roman çalışmam öyküler olarak yayınlanmaktadır

Gariban mezarı

İleride daha az gelebileceği aklına gelince, hüznünlendi. Oturduğu yerden kalkıp aşağı doğru yürümeye başladı. Karnı bayağı acıkmıştı; eve varınca yemek derdi yoktu. Dün akşamdan ve kahvaltıdan çok yemek artmıştı. Evde kimse yoksa canının istediğini ısıtıp yiyebilirdi. Köy mezarlığı yolunun üzerinde değildi, uzakta olmasına rağmen dikkatini çekti. Hâlbuki eskiden bu yoldan giderken, dikkatlice bakmadıkça mezarlık fark edilmezdi. Dikkatini çeken köy mezarlığındaki koca koca mermerden yapılmış mezar taşlarıydı. Mezar değil sanki birer türbeydi. Eve gitmekten vaz geçti, mezara doğru yürüdü. Annesinin, babasının, ablasının ve arkadaşının kabirlerini ziyaret edecekti.

Yarım saate yakın yürüdükten sonra mezara geldi; eski mezarlıktan sadece havlu kalmış. Geri kalan kısmı tamamen değişmiş. Mezarlık büyük büyük adalara ayrılmış. Adalar arasındaki yollara ise taş döşenmiş. Her adada bir çeşme vardı ve çeşmenin yanında mezarları sulamak için şişe konmuş. Mezarlığın ortasına küçük bir taziye binası yapılmış ve bu binanın çevresine beyaz ve kırmızı renkli güller ekilmiş. Taziye binasına girmeden önce mezarlığı seyretti; mezarlık değil sanki çiçek bahçesiydi. Her mezarlığın başında rengârenk çiçek vardı, yolların kenarında ise kısa kısa ağaçlar dikilmiş. Mezarların neredeyse hepsi mermerdendi. Köylüleri araba, ev yanı sıra mermer mezar yarısına da girmişler sanki. Eski mezar taşları da yıkılıp yerlerine mermer dikilmiş.

Taziye binasına girdi. Genişçe bir salonda plastik masalar ve plastik sandalyeler vardı. Ayrıca, bayanlar ve erkekler için iki ayrı mescit yeri ayrılmış. Duvardaki bir panoya, mezarlığın haritası asılmış. Bu haritadan arkadaşının mezarlığını buldu. Mescidin şadırvanında abdest aldı. Mescitten Yasin'i Şerif okumak için kitapçık alıp çıktı.

Sarılar aile mezarlığına geldi; annesinin ve babasının da mezarlarının mermerden yapılmış olduğunu gördü. Uzun uzun mezarlara baktı. Daha fazla gözyaşlarına hâkim olamadı. Hem ağladı hem de Yasin'i şerif okudu. Bol bol dua etti. Ne annesi ne de babası öldüğünde yanlarında bulunabilmişti. Anca cenaze namazına yetişip defnedilmelerine şahit olabilişti. Ne vedalaşabilmiş, ne helalleşebilmiş ne de soğuk yüzlerini görebilmişti. Gerçi Bekir abisi kendi adına helallik istemiş, annesi de babası da hakkını helal

etmişti. Çok defa annesini ve babasını rüyasında görmüştü. Onları hep iyi görmüş, içi ferahlamıştı. Ablasının mezarına da gitti, iyice hüznünlendi. Ablası genç yaşta kansere yakalanmış, bir kaç yıl hastalıktan sonra vefat etmişti. Hastalanmadan önce sözlenmişti, evleneceğinden dolayı çok mutluydu. Hep evine çeyizle meşguldü. Mutluluğu, heyecanı sadece bir kaç ay sürmüştü, hasta olduğu öğrenilince sözlüsü vaz geçip çok geçmeden başka bir kızla evlenmişti. Hâlbuki ablası o oğlanı deliler gibi seviyordu, babası evliliğe karşı çıkmasına rağmen yalvar yakar babasını ikna edebilmişti.

Ablası sözlüsünün hemen cayıp acele evlenmesi karşısında yıkılmıştı adeta. Hastalıkla mücadeleden vaz geçmişti.

Ablasının mezarı başından zorlukla kalkabildi. Arkadaşını mezarına doğru giderken bakımsız bir mezarlık dikkatini çekti. Sadece mezar taşı vardı, diğerleri gibi mezarın kenarları mermer ile yapılmamış. Taşa bakılırsa, çok eski bir mezar da değildi, belli ki gariban mezarıydı. Sahi sülalesinde bu kadar gariban var mıydı, kimdi bu gariban? Aile mezarlığında olduğunda göre kesin akrabası olmalıydı. Mezar taşı okumanın iyi olmadığını biliyordu ama yine de merakını gidermek için okudu: Zahide Sarı....

Mezar taşını okuyunca çok kötü oldu, dizinin bağı çözüldü. Oturup kaldı. Ne yapacağını, ne düşüneceğini bilemedi. Otururken son gece gördüğü rüyayı hatırladı, Çolak Zahide'yi görmüştü. Rüyasında Zahide 7 veya 8 yaşlarındaydı, henüz kolu kırık değildi. Yaz günü evinin önünde kız arkadaşlarıyla ip sekiyordu. Kendisi oynayan kızlara bakarak oradan gidiyordu. Zahide ip sektikten sonra kendisini gördü, hafif gülümsedi. "Hayati abi, hadi sen de ip sek!" diye çağırırdı. "Abim, oğlanlar ip sekmez ki" deyince diğer kızlarla beraber güldü.

Hayati rüyayı iyice hatırlamaya çalıştı. Zahide sarı saçlı, mavi gözlü, diğer kızlardan hafif uzun boyluydu. Üzerinde uzun kırmızı bir fistan vardı. Fistan galiba çiçek desenliydi.

Zahide, gerçek hayattayken de sarı saçlı, mavi gözlü, hafif uzunca bir kızdı. Sokakta kızlarla oynadığını pek hatırlamıyordu. Köyde ilkokuldayken teneffüslerde görürdü. Hayati beşinci sınıfta iken, Zahide galiba ikinci sınıftaydı. Daha sonraları zaten Hayati şehre okumaya gitmiş, sadece okul tatillerinde köye geldiğinde ara sıra görürdü. Bakkaldan bir şey almaya gidip gelirken veya düğünlerde, bayramlarda görebilirdi. Zahide büyüdükçe daha da güzelleşen biriydi. Galiba 9 yaşında kolu kırılmış, çolak kalmıştı. Hayati onu çolak haliyle de çok severdi.

Kenan abisinin düğün davetiyesini vermek için Tosun Memed'in evine gittiğinde kapıyı Zahide açmıştı. Hayati, Zahide'ye hal hatır sormuştu; Zahide utancından cevap verememiş sadece gülümseyebilmişti.

Davetiyeyi alırken ise yüzü kızarmıştı. Halen neden yüzünün kızardığını anlamamıştı ama o anda Zahide'ye içi ısınmıştı. İki hafta sonra abisinin düğününde ise Zahide'yi giyinmiş, kuşanmış ve süslenmiş görünce çarpılmıştı. Daha sonra Zahide'ye olan ilgisi aşktan ziyade acıma hissindendi; evde annesi tarafından hor ve hakir görüldüğünü defalarca duymuştu. Zahide güzelliğinin yanı sıra uzaktan gördüğü kadar olabildiğince mütevazı, ağır başlı, utangaç ve masumdu biriydi. Bakışıyla insana güven ve değer verendi, bakışıyla insanın içini ferahlatırdı. Çolak kalması sanki kendi suçuymuş gibi hep mahcup bir hali vardı.

Üniversiteyi bitirdiğinde çolak olmasına aldırış etmeden evlenmek istemiş ama annesi şiddetle karşı çıkmıştı. "Ne yapacaksın elin çolak, salak, saf kızını! Kendisine hayrı yok, hizmetçisi mi olacaksın!" diye kestirip atmıştı. Bir kaç kez annesine yalvarıp yakarmayı denemiş, araya Şaziye yengesini sokmuştu ama

annesinin bir kere inadı tutmuştu. Annesini ikna etmeden babasına konuyu açmak zaten olabildiğince gereksizdi. Zahide'nin çolak olduğunu biliyordu ama Ankara'da doktorlarla görüşmüş, konu hakkında yeterince bilgi almıştı. Edindiği bilgilere göre iyi bir ameliyat ve fizik tedavisi sonucu kolu yüzde 90 iyileşebilecekti. En büyük sıkıntı, ağır şeyler kaldıramayacaktı. Zaten Zahide hamallık yapacak değildi veya inşaatta da çalışmayacaktı. Doktorların anlattıklarına göre ev işlerini rahatlıkla yapabilecek kadar kolu iyileşecekti. Gerekirse yardım edecekti. Zaten üniversite bitirmişti, iyi bir iş bulunca eve hizmetçi de tutacaktı.

Daha sonraki yıllar annesinin istediği kızların hiç birinin yüzlerine bile bakmadı; "benim istediğim olmuyorsa, sizin istediğiniz de olmasın!" diye inat etti.

Kanada'ya gitmeden önce köyünü ziyarete geldiğinde uzaktan Zahide'yi görmüştü. Çok değişmişti; olabildiğince bakımsız, zayıf, insanlardan kaçan, insanlardan korkan biriydi. Çok genç yaşta dünyadan göçüp gidebileceği aklının ucundan bile geçmemişti.

Hayati, düşüncelerden sıyrılıp zorlukla kendini topladı. Mezardaki otları yolup attı. Taziye evinin yanındaki bahçeden üç beş fidan gül koparıp getirdi, Zahide'nin mezarı başına dikti. Sonra çeşmeye gidip bulabildiği bütün şişelere su doldurup getirdi. Gözyaşları da mezarın kuraklıktan çatlamış toprağını suladı. Oturup bir Yasin'i Şerif daha okudu. Zahide'nin mezarından ayrıldıktan sonra arkadaşının mezarını ziyaret etmeyi unuttu, hızlıca eve gitti. Zahide'nin başına gelenleri hemen öğrenmek istiyordu. Güneş gözlüğünü takip hızlı adımlarla abisinin evine gitti. Eve geldiğinde ikinci ezanı okunuyordu. Havuda marabadan başka kimse yoktu. Selam verip içeri girdi.

Abisi hem yere seccade sererken kardeşinin yüzüne dikkatlice baktı.

-Oğlum bu halin ne senin? Ağlamaktan gözlerin şişmiş?

-Abi, namazını kıldıktan sonra konuşuruz. Benim yüzümden namazını geciktirme. Namazdan sonra bana da dua et, çok ihtiyacım var.

-Tamam, hemen kılıp geliyorum.

Abisi namaz kılmak için yan odaya geçti. Bu ara Fadime içeri girdi.

-Amca, Kanada'ya gittin sandım! Sabahtan beri köyde gezmediğine göre kasabaya mı gittin? A a, ne olmuş sana böyle? Gözlerin ağlamaktan şişmiş?

-Korkulacak bir şey yok Fadime. Annemin, babamın, ablamın mezarını ziyarete gittim, çok duygulandım.

-Ara sıra biz de gideriz ama hiç ağlamaktan gözlerimiz şişmez? Çay veya kahve yapayım mı? İyi gelir!

-Çay dedin de aklıma geldi, baban namazını kılsın gelsin hep beraber içeriz.

Fadime çay koymak için mutfağa geçti. Hayati koltukta: "nerden nereye?" diye düşünmeye başladı.

Daha dün heyecanla memleket yolcusuyken bugün mezarda ağlamaktan gözü şişmiş bir vaziyetteydi. Annesine, babasına, ablasına ama en çok Zahide'ye üzülmüştü. Sahi Zahide neden ölmüştü? Üstelik neden mezarı o kadar bakımsızdı? Tosun Memed abisi çok zengin biriydi, haddinden fazla parası pulu olan biriydi. Daha sabah Tosun Zeki'yi görmüştü, bindiği büyük arabayla hava atıyordu. Üstelik muhtar adaydı idi. Mezara çiçek ekmek veya başucuna bir fidan dikmek çok mu zordu? Haftada veya ayda bir

ziyaret edip mezarı canlı tutmak da hiç zor değildi. Genç bir kızın mezarını bu kadar ihmal edecek insanlar muhtar olsa ne olmasa ne olurdu? Bu işin içinde kesin işler vardı, mutlaka öğrenmeliydi. Abisinin içeri girdiğini fark edemedi.

-Hayati, gözlerin şiştiği yetmemiş gibi çok uzaklardasın. İçeri girdiğimi bile fark edemedin. Hayırdır, neyin var?

-Abi Allah kabul etsin.

-Âmin.

-Abi, mezara gittim. Annemi, babamı, ablamı ziyaret ettim. Çok üzüldüm.

-Biz de ziyaret ediyoruz, üzülüyoruz ama senin gibi perişan olmuyoruz?

-Abi, ben üzgündüm ama Zahide'nin mezarını görünce perişan oldum. Hayattayken garibandı ama mezarı da gariban. Bakımsız, ne çiçek ekilmiş ne de bir fidan. Otlar almış başını gitmiş. Toprak susuzluktan çatlamış. Sanki anasız, babasız kimsesiz birinin mezarı gibi. Sahi Zahide'ye ne oldu, mezarı neden bu kadar bakımsız?

Hayati, yine çok duygulandı. Gözyaşlarına hâkim olamayıp hüngür hüngür ağlamaya başladı. Bekir yanına gelip sırtını sıvazladı. Hayati abisine sarıldı, abisine değil sanki babasına sarılmış gibi oldu. Kardeşinin ağlamasına dayanamayan Bekir'de ağlamaya başladı.

Fadime içeri girdiğinde şaşırıldı kaldı, babası ve amcası sarılmışlar hüngür ağlaşıyorlardı.

-Baba! Amca! Neler oluyor? Neden ağlıyorsunuz? Bilmediğim bir şey mi var yoksa?

-Yok kızım, senden bir şey saklamıyoruz. Amcanı teselli ederken ben de dayanamadım işte.

-Amca, neden bu kadar üzgünsün? Kötü bir şey mi var?

Hayati, kendisini zor topladı. Masada duran sürahidenden bir bardak su içtikten sonra güçlükle konuşabildi.

-Zahide'nin bakımsız, gariban mezarı bana çok dokundu. Abi, Zahide'ye ne oldu, niye öldü? Tosunlar mezara neden sahip çıkmıyorlar? Neden anlatmıyorsun?

-Hayati, anlatacağım. İlk önce çay içelim. Bu ara karnın açsa bir şeyler ye.

-İştahım yok ama çay iyi gelir. Bu ara köyü gezdim, ne kadar zenginleşmiş insanlar böyle. Evler yenilenmiş, ikişer üçer katlı olmuş, her evin önünde en az bir araba. Arabalarda maşallah, koca koca iyi ve lüks şeyler. Köyün zenginleştiği mezara bile yansımış, tüm mezarlar mermerden. Kahvede biraz sohbet ettik, kimse haline şükretmiyor! Bu ara Avşarların kahvehaneye girdim, adamların kolumdan tutup kovmadıkları kaldı! Nedir Avşarların bana olan tavrı? Ben yokken baya bir şeyler olmuş bu köyde ama benimle ne alakası var?

-Çay içelim hepsini izah edeyim, sabırsızlanma.

Fadime, çayları getirdi. Bir tabakta amcasına iki dürüm de yapmış.

-Amca, sabahtan beri bir şey yemedin galiba. En çok sevdiğin dürümü yaptım, iştahın olmasa bile kesin acıkmışındır.

Hayatı dürümleri iştahla yedi, az da olsa keyfi yerine geldi.

-Abi, bugün sabah Fadime'nin kendine de dedim: evleneceği oğlan dünyanın en şanslı insanı. Maşallah, ne kadar anlayışlı bu kadar. Çok iyi evlat yetiştirmişsiniz valla. Herkes sizin gibi evladını iyi yetiştirebilseydi.

-Fadimem bir tanedir benim, evin küçük kızı ama herkesten daha çok anlayışlıdır. O gidince ne yapamaz bilmem. İnşallah kocası bize sık sık gelmesine kızmaz. Fadime'nin iyi yetişmesi, yengenin iyiliğindedir. Bilirsin, kızı annesi yetiştirir babası değil.

Çay muhabbetinde yengesi de geldi.

-Yengem, bu halin ne senin böyle?

-Yenge, Zahide'nin mezarını gördüm.

-Anladım...

-Abim çaydan sonra olup bitenleri anlatacak. Vaktin varsa sende yanımızda dur. Senin anlatacaklarında vardır mutlaka.

-Olur, ama akşam yemeğinden sonra anlatsak? Şimdi biraz işlerim var.

-Tamam, ben de bu ara biraz uzanayım.

Akşam yemeğinden sonra abisi, yengesi ve Fadime Zahide'nin başına gelenleri uzun uzun anlatmaya başladılar.